

# OPEN ESKOLA BAT EZARTZEKO GIDA PRAKTIKOA

*Gida honek elementu bizia izan nahi du, Euskadin martxan jarriko diren Open Eskola berrien ekarpenekin hobetu eta aberastuko dena. Elkarrekin sortzeko filosofiak denboran iraun behar du, Euskadiko lurralde eta udalerrien artean ezagutzak eta esperientziak trukatzea ahalbidetuz eta, hala, euskal gizartean balio publikoa sortzen parte hartzeko eta kolaboratzeko kultura sustatze aldera, kolaboratzeko trebetasunetan gaituz.*

## **EDUKIEN AURKIBIDEA**

### **Hitzaurrea**

- 1. Esparru kontzeptuala**
- 2. Zergatik eta zertarako nahiko nuke Open Eskola ezarri nire lurraldean edo udalerrian?**
- 3. Open Eskola bat sortzeko oinarrizko zazpi ohar**
- 4. Open Eskola bat artikulatzea. Elementu eratzaileak**

#### **4.A. Baliabideak/Euskarria**

- i. 1. Fitxa. Talde sustatzailea
- ii. 2. Fitxa. Talde Motorra
- iii. 3. Fitxa. Idazkaritza teknikoa
- iv. 4. Fitxa. Komunikazio Plana (kanpoko eta barnekoa)
- v. 5. Fitxa. Kontuan hartu beharreko gastuak, hainbat eredurekin
- vi. 6. Fitxa. Bestelako baliabideak

#### **4.B. Open Eskola edukiak**

- vii. 7. Fitxa. Gaikuntza
- viii. 8. Fitxa. Gizartea eta komunitatea indartzea
- X. 9. Fitxa. Udalerria/lurraldea ezagutzea

- 5. Hainbat publikorengana iristeko hamabost estrategia**
- 6. Open Eskolako jardueren jarraipena tresnen adibideak**
- 7. Open Eskola adierazle orokorren taula eta oinarrizko adierazleen taula**
- 8. Eranskinak**
  1. Eranskina – Ekimen pilotuek erabilitako check list fitxa
  2. Eranskina - 88 input Open Eskola eredurako (2018ko azaroa)
  3. Eranskina - Erreferentziazko 48 esperientzien zerrenda.
  4. Eranskina - Open Eskola Gida elkarrekin sortzeko parte hartze prozesuaren kronograma
  5. Eranskina - Gasteizko HEI Herritartasunerako Eskola Irekian hiritarren parte hartzerako jardunaldiaren eredu

### **9. Esker onak**

## Hitzaurrea

Open Government Partnership Euskadi egitasmoaren barruan 4. Konpromisoa – Open Eskolaren proiektuarekin hasi ginenean, 2018an, herritarren parte hartzea gobernantza berriaren oinarritzko ardatz bat zen. Bi urte igaro ondoren, eta aurtun, 2020an, bizi dugun aldaketa eta ziurgabetasun garai honetan, gizarteak inoiz baino gehiago behar du herritarrek aktiboagoak, konprometituagoak, autonomoagoak eta erantzukideagoak izatea denon onerako.

Gobernu Irekiaren aldeko Aliantzatik, parte hartzea demokraziaren funtsezko atal bat dela uste dugu.

Itun bat da, herritarrek komunitatea hobetzen inplikatzeko dakarren ituna. Gobernuak, aldi berean, ekimen publikoekin erantzun bat emateko konpromisoa hartzen du. Gardentasunari eta herritarrek administrazioaren informazioa sarbide librean izateari esker ematen da jakitera komunaren kudeaketa hori guztia. Baina batzuetan gizartearen eta gobernuaren arteko harremanak ez du funtzionatzen, proposamen batzuk paperean geratzen dira eta emaitzen komunikazioa ez da aski argia; ondorioz, herritar batzuk ez dira baliagarri sentitzen eta parte hartzeari uzten diote.

OGP Euskadin bidea ireki nahi dugu herritarrek eta administrazioak elkarrekin egin dezaten, eta, horretarako konpromisoetako bat Hiritarrentzako Eskola Irekia da, Open Eskola.

Hiritar aktiboagoak eta gai publikoetan inplikaturako herritarrek sustatzeko espazio bat da Open Eskola, baita administrazio irekia sustatzeko ere, proposamenak bete eta egiten duena hiritarrei helarazten dakien administrazioa, hain zuzen ere. Horri buruz ari gara kultura parte hartzailea eta kolaboratiboa sustatzeaz ari garenean.

*“Open Eskola egitasmo pilotua martxan jartzea ikasteko eta parte hartze egituratua erabakigarriak diren elementuetan sakontzeko aukera bat izan da Bilboko Udalarentzat, barrutiak egitasmo pilotuan inplikatutako eta barrutiek, aldi berean, udal sailekin zein hiriko elkarte eta eragileekin komunikazio eta lan bateratua indartzeko aukera eman digutelako, eta, hain zuzen ere, hiriko elkarte eta eragileak estrategikoak eta ezinbestekoak dira Bilbon historian zehar hiritarren parte hartzea garatzeari dagokionez”.*

*Oihane Agirregoitia, Bilboko Udaleko Hiritarren parte hartze eta arretarako zinegotzia*

*“Oso kuadrilla zabala gara, sakabanatua, eta parte hartzearen gaia beti hobetzeko gai gisa ikusten genuen. Populazioa oso sakabanatuta dagoenez, batzuetan zaila da kuadrillako espiritua sortzea, herri eta herritarrek inplikatzeko. Añana Open Eskolak asko laguntzen digu herrietako pertsonen parte hartzea hobetzen. Eta lortu nahi genuen beste helburuetako bat landa eremua hustearen aurka borrokatzea zenez, eta horretarako gazteen inplikazioa lortzea, gure ustez Añana Open Eskola baliagarria izango zaigu gardentasuna areagotzeko, hain zuzen ere horixe baita gazteek haien eta erakundeen artean hesi gisa ikusten dutena”.*

*Eduardo Fernández de Pinedo, Kuartangoko Udaleko alkatea*

*“Duela bost urte Tolosatzen proiektua jarri genuen martxan, akordioan oinarrituz elementu traktore gisa, baina desadostasuna kudeatzea etorkizunean lantzeko elementu gisa geratu zitzaigun”. Tolosatzen Eskola Irekiari esker aurre egin ahal izan diogu, eta gainera modu esperimentalean. Gaur egungo egoera dela medio, esperimentazio horretan egokitu behar izan dugu, eta parte hartze digitalagora egin dugu salto; hala, orain*

*arte barne hartzen ez genituen pertsona edo talde batzuegana iritsi gara. Eskola Irekiari esker Tolosatzen proiektua hazi ahal izan da”.*

*Joseba Ormazabal, Tolosako Udaleko Komunitate eta Gobernantza zinegotzia*

*“Hiritarrekiko harreman eta gobernantza modu berriak egokitu eta berritzearen aldeko konpromisoaren barruan, Arabako Foru Aldundiak Gasteizko Udalarekin batera gidatu du “Open Eskola Gobernantza publikorako herritarrentzako eskola irekia” izeneko konpromisoa. Bi urtez ikasten, lanean eta martxan jartzen eman ondoren, esan dezakegu Open Eskola bide aproposagoa dela parte hartzea gobernantza publikoan integratzeko. Are gehiago, gurea bezalako lurralde batean, gobernantzan parte hartzea funtsezkoa da, besteak beste, populazioa finkatzeko eta gure herrien garapen iraunkorra sustatuko duten dinamikak sortzeko. Espero dut eredu hau Arabako lurralde historikoko gainerako kuadrilletara eramaten asmatzea, eta, hala, gizarte erresilienteagoak eta kolaboratiboagoak eraikitzen lagunduko dugu, oraingo zein etorkizuneko erronkei aurre egiteko ezinbestekoak baitira”.*

*Lexuri Ugarte Aretxaga, Arabako Foru Aldundiko Euskararen eta Gobernu Irekiaren zuzendaria*

*“Gasteizko Herritartasunerako Eskola Irekia duela dagoeneko lau urte sortu zen, Osoko Bilkuran aho batez onartutako Hiritarren Parte Hartzerako Udal Planaren emaitza gisa, gure hirian kultura parte hartzailea hobetzeko asmoz. Hala, erreferentziazko eta erkatzeoko programa bihurtu da Open Eskola gida modu bateratuan prestatu dugun bi urte hauetan zehar. Proiektu pilotuetan eta konpromiso hau garatu duten foroetan partekatutako hausnarketak eta sinergiak lagungarriak izan dira programa hau nabarmen hobetzeko, eta dagoeneko erabat finkatuta dago Gasteizko bizitzan. Gasteizko Udalarentzat, Open Eskola proiektua Arabako Foru Aldundiarekin batera gidatzea ikasketa garrantzitsua izan da tokiko gobernantza publikoaren garapenean”.*

*Borja Rodríguez Ramajo, Hiritarren Partaidetzaren, Gardentasunaren eta Gizarte Etxeen zinegotzia  
Gasteizko Udala*

Open Eskolak pertsona guztientzako ikasteko espazio bat izan nahi du, administrazioen artean ideiak trukatzeko gida bat, euskal gizartean parte hartzeko kultura sustatzeko eta, horrela, herritar guztien ongizatea hobetzeko elkarrekin lan egin dezagun.

## 1. Esparru kontzeptuala

Gaur egun, kudeaketa publikoa modernizatzeko aurrerapauso nabarmenak ematen ari dira, erakundeak gardenagoak eta hiritarrek erakundeetan parte hartze handiagoa izatera bideratutakoak. Horrez gain, aldaketa eta ziurgabetasun garai hauetan, gizarteak hiritar aktiboago, autonomoago, erantzunkidetasuna partekatuz, kontziente eta administrazio publikoekiko zorrotzagoak eskatzen ditu, politika publikoak sortzen, kudeatzen eta ebaluatzen parte hartu eta inplikatu dena.

Hiritarrek politika publikoetan parte hartzea eskubide bat da, erantzukizuna eta beharrezkoa da, eta tokiko administrazioa da hiritarrengandik gertuen dagoen administrazioa, ahalegina indartu behar du helburu hauei dagokienez:

- **hiritarrak erabakiak hartzeko prozesuan integratzea**
- **erakunde publikoengan konfiantza berreskuratzea**
- **publikoa erantzukizun kolektiboko espazio bihurtzea**

Open Eskola batean proposatutako **helburu orokorrak** honako hauek dira:

- Hiritarren eta tokiko administrazioen beharrezkoa eta eskakizunei erantzuna ematea parte hartze arloan.
- Jardueretan parte hartzen duten pertsonen honako hau lortzea sustatzea:
  - Parte hartzea errazteko prestakuntza, gaitasuna eta trebetasun sozialak eskuratzea:
  - komunikazioa, kolaborazio lana, parte hartzeko esperientziak hobetzeko ebaluazioa, etab. Politika publikoetan parte hartzeari dagokionez jarrera proaktiboagoa eskuratzea. Administrazio publikoa eta, bereziki, parte hartzeko tresnak eta kanalak zer diren eta nola funtzionatzen duten ezagutzea.
- Hiritarren parte hartzearen inguruan sortuko diren beharrezkoetara egokitu eta horiei erantzuna emateko gaitasun handia izatea.
- Integratzailea izatea, pertsona guztiei lekua egitea, espazio irisgarriak erabiliz, kontziliazioarako neurriak eta baliabideak martxan jarri beharrezko desberdinetako pertsonentzat baliabideak eskainiz eta publiko desberdinetarako berariazko jarduerak antolatuz.
- Hiritarren parte hartzerako esperientziei ikusgarritasuna ematea, beste esparru publiko zein pribatu batzuetan sortutakoak
- Programa garatzen iraunkorra izatea eta euskarri birtuala indartzea.

Open Eskola ereduaren **helburu zehatzak** honako oinarri hauek dituzte:

- Trebetasunak ikasteko espazio bat eraikitzea, balio publikoa sortze aldera kolaboratzeko, hiritarrak, langile teknikoak eta kargu politikoak inplikatzeko.
- Gai publikoetan parte hartzeko motibazioa eta ikasketa sustatzea, aplikazio praktikotik, “eginez ikasteko”, esperientzia berritzaileak erreferentzia gisa hartuz.

- Trebetasun kolaboratiboak, negoziaziokoak eta akordiorako trebetasunak ikasteko metodoak esperimentatzea.
- Gai publikoetan parte hartzeko motibazioa eta ikasketa sustatzea, aplikazio praktikotik, “eginez ikasteko”, esperientzia berritzaileak erreferentzia gisa hartuz.
- Eztabaidarako beharrezko gaitasun eta jarrerak garatzea.  
Hiritarren aktibazio kritikoa, balio publikoa sortzean lankidetzan aritzeko.
- Berrikuntza publikoarekiko konpromisoa indartzea gobernu onari dagokionez: integritatea, gardentasuna, kontu ematea eta kolaborazio eraikitzailea.
- Kolaborazio publiko pribatua sustatzea.
- Erakunde arteko inplikazioa bermatzea jardunbide onak sortzeko, baita hiritarren parte hartzean berritzeko ere.

## 2. Zergatik eta zertarako nahiko nuke Open Eskola ezarri nire lurraldean edo udalerrian?

Lehenik eta behin, **hiritarren parte hartzea eskubide bat da, baita balio bat eta betebehar/erantzukizun bat ere**. Horiek horrela, oro har administrazio publikoen eta zehazki toki administrazioen lege erantzukizuna da parte hartzea ahalbidetu eta sustatzea.

Gizarte heldu batek gaitasuna eskuratu behar du eta parte hartze aktiboa izan behar du bere komunitatea garatzeko. **Administrazioaren eginbeharra eta erantzukizuna da parte hartze hori ahalbidetu, bideratu eta errentagarri egitea.**

Planteamendu orokorraz gain, badira oso interesgarriak diren beste zenbait kontu zehatzago:

- 1. Hiritarren artean eta maila politiko eta teknikoan elkartzeko eta ikasteko espazioak sortzea.** Hori dela eta, **Open Eskola hiritarrentzat da, baina baita erakundeetako arduradun politiko eta teknikarientzat ere**. Gure gizarteetan erakundeekiko konfiantza krisi eztabaidaezin eta larria bizitzen ari dira. Eta beharrezkoa da hori aldatzea, zintotasunaren eta konpromisoaren bidez, eta hiritarrek eta erakundeek elkar ezagutzeko, harremanak izateko eta enpatizatze espazioak sortuz. Herritarrek haien erakundeak eta ordezkariak elkarbizitzaren eta bizi kalitatea hobetzearen zerbitzura dauden tresnatzat izan behar dituzte.
- 2. Komunitate gisa interes partikularrak gainditzeko gai izan behar dugu, interes kolektiboaren eta balio publikoaren mesederako, denon onerako, eta, argi dagoenez, berdintasun eraginkor gisa ulertutako ekitatetik.**
- 3. Etengabeko ikaskuntza beharrezkoa da gure gizarte ereduaren oinarria den elkarbizitzarako.** Horretarako zenbait gaitasun eskuratu, trebatu eta landu behar dira, besteak beste, entzuteko gaitasuna, solasaldirako gaitasuna, argudiatzeko edo gatazka kudeatzeko gaitasuna; eskuratu, trebatu eta landu egin behar dira.
- 4. Gizartea eta komunitatea indartzea.** Gizarte kohesionatu batek bizi kalitate handiagoa eskaintzen du, maila indibidualean zein talde mailan lan eta gizarte aukera berriak garatzeko gai da, berrikuntza sortzen du, hiritarren konpromisoa sortzen du, lurraldeko harrotasuna indartzen du eta talentua erakarri eta horri eusten dio.
- 5. Jadanik badenari balioa ematen zaio.** Open Eskola lurraldea garatzeko estrategiarekin artikulatuta egon beharko da. Horrela, **palanka biderkatzaile gisa egingo du lan, estrategia hori sendotzeko eta pertsonak denontzako proiektu horretara erakartzeko**. Open Eskola bati esker **hiritarrengandik gertu dauden zerbitzu eta ekintza guztiak antolatu daitezke, batez ere hiritarren parte hartzearekin lotutako guztiak (baina ez horiek bakarrik)**. Halaber, hiritarren parte hartzerako beste organo eta tresna batzuekin batera artikulatzean, ahaleginak eta baliabideak erakundearekin lerrokatu eta hobetzeko balio digu.

6. **Laborategi logikarekin bat etorriz** berritzeko balioko du. **Puntu horretan zehaztu behar da Open Eskola, modu osagarrian, Hiritarren Parte Hartzerako I-Labekin konektatu behar dela (3. Konpromisoa, OGPEuskadi).** Gizarteak gero eta anitzagoak eta konplexuagoak diren honetan, galdera berberetan erantzun berriak eman behar ditugu, baina, batez ere, galdera berriak egin behar ditugu.

7. Lurraldea identifikatuko duten balioen inbentarioa garatzen du. Enpresetan “estilo, balio eta antolaketa kultura” erabiltzen den moduan, hiritarren parte hartzea, Open Eskola batean artikulatuta, **lagungarria izan beharko litzateke lurralde bat identifikatu duten balioak, estiloa eta kultura zaintzeko, babesteko eta garatzeko.**

8. Open Eskola batek LAU funtzio bete behar ditu, intentsitate handiagoz edo txikiagoz:

- Igorlea

- a. Administrazioaren eta herritarren arteko harreman horretan, Open Eskolak ahalbidetuko du **erakundeak herritarrei helarazi nahi dien informazio garrantzitsua bideratzea eta biderkatzea.**

- Sentsorea

- b. Open Eskolaren bidez sortzen diren eta Open Eskolak berak sortzen dituen jardueren bidez, gure komunitateetan sortzen ari diren egoerak diagnostikatu eta aztertu daitezke.

**Hainbat mekanismo eta tresna erabilia, egoerak, beharrianak, espektatibak edo gatazkak antzematea izango litzateke helburua, hain zuzen ere, Administrazioetik kudeaketa aurreratzeko (gaikuntzatik, gizartea eta komunitatea indartuz, administrazioa eta hiritarrak gerturatuz).**

- Transmisio uhala

- c. Open Eskola **administrazioa elikatu eta toki mailan erabakiak hartzea orientatuko duen espazioa izan daiteke, elkar elikatzeko ezinbesteko prozesuan.**

Nolabaiteko kontsulta izaera izango duen organo bat izan daiteke (bizikidetzan eta kolaborazioan dagoeneko existitzen dira horrelakoak), komunitate baten lagin nabarmen gisa eratzten den neurrian. Hiritarrek izan behar dute aldaketaren benetako motorra, politika publikoak diseinatzeko, kudeatzeko eta ebaluatzeko orduan jauzi kualitatiboa ematea ahalbidetuko duten hobekuntzak bilatu eta abian jartzeko.

- Zuzenketa faktorea

- d. Open Eskolak aski malgutasun eta egokitzeko gaitasun izan beharko du **udalerri edo lurralde batean eragina izan dezaketen auzi zehatzen inguruko edukiak bideratzeko**, aukera gisa zein mehatxu modura (antzemateko mekanismo zehatzak ezarriz hiritarrekin batera).

### 3. Open Eskola bat sortzeko oinarrizko zazpi ohar

1. **Garrantzitsua da adieraztea Open Eskola batek ez duela ekintzen kopurua oinarritzat hartzen. Ikuspuntu kualitatibotik, balio publikoa sortzera bideratutako Administrazio baten estrategia eta politika nola artikulatzen den hartzen du oinarritzat.** Horregatik, ez dago nahitaez espazio bakar bati lotuta (ez fisikoa, ezta birtuala ere).
2. **Open Eskola existitzea bera Administrazio sustatzailearen kasuan kasuko organoan adostu beharko litzateke, modu egokian.**
3. **Horrenbestez, plangintza urte anitzekoa izango da, dagokion organoaren akordiorik zabalenak babestuta.**
4. **Aurrekoarekin lotuta, Open Eskolako hartzaileak hiritarrak, oro har, zein erakundeetako arduradun politiko eta teknikoak dira.**
5. Erakunde bakoitzak gida moldatu ahalko du, bere beharrian, populazio, eskala, koiuntura edo interesen arabera modu interesatu eta estrategikoan orientatuz, baina **Open Eskola inguruabarretan proiektu "identifikagarria" sortuz.**  
Gida honek malgua izan nahi du, errealitate desberdinetara moldatzea ahalbidetzeko, baina, aldi berean, aski zehatza izan nahi du Open Eskola ereduaren nortasun ezaugarriak identifikatu eta antzematea ahalbidetuko duten zenbait betekizun ezartzeko.
6. Open Eskolak honetarako balio du:
  - a. Entitatearen lurralde esparruan dagoeneko **existitzen dena zehaztu eta antolatzea** (programak, zerbitzuak, eragileak, etab.), Open Eskola batean integratzeko modukoa baldin bada.
  - b. **Existitzen ez dena eta Open Eskola hemen ulertzen dugun moduan sortzeko ezinbesteko baldintza den hori zehaztea.**
  - c. Egiaztatze **zerrenda bat prestatzea antzemandako beharrianekin**; hala, ekintza lerroak ezartzeko eta/edo lehenesteko tresna gisa funtzionatuko du.
7. Open Eskolak **kultura parte hartzailea eta kolaboratzailea sustatzeko ahalegina egiten du, bere misiotik zein diseinutik, edukian zein forman.**
  - a. Eragile sozialen arteko, erakundeen arteko eta erakundeen eta hiritarren arteko kolaborazioa sustatzen du, maila guztietan, politika publikoen fase guztietan.
  - b. Halaber, publikoaren eta pribatuaren arteko kolaborazioa.

## 4. Open Eskola bat artikulatzea. Elementu eratzaileak

Open Eskola bat eraikitzeko eredia malgua den arren, horietan guztietan oinarrizko zenbait elementu kontuan hartzen dira. Eraikuntza prozesu partekatu batetik abiatuz, bi eremu nagusitan ezinbesteko baldintzak mugatu dira, biak beharrezkoak baina baldintza desberdinei dagokienez:

### 4.A. Baliabideak/Euskarria

- 1.fitxa Talde sustatzailea
- 2.fitxa Talde motorra
- 3.fitxa Idazkaritza teknikoa
- 4.fitxa Komunikazio Plana (Kanpoko zein barnekoa)
- 5.fitxa Aurrekontu zuzkidura, ereduekin
- 6.fitxa Bestelako baliabideak

### 4.B. Open Eskola edukiak

- 7.fitxa. Gaikuntza
- 8.fitxa. Gizartea eta komunitatea indartzea
- 9.fitxa. Udalerria/lurraldea ezagutzea

#### 4.A BALIABIDEAK/EUSKARRIAK

- Zer egiten du? Eginkizunak
- Nork hartzen du parte? Osaera
- Gomendioak
- Beste batzuk

---

## TALDE SUSTATZAILEA – 1. FITXA

Zer egiten du? Eginkizunak:

- **Open Eskolaren helburu orokor eta zehatzak definitzea. . Gure lurraldean Open Eskola bat ZERTARAKO nahi dugun definitzea. Open Eskola lurraldeko/udalerriko politika estrategikoan nola eta zein inguruabarretan zehazten den planteatzea.**
  - Aurrekontu zuzkidura eta, hala badagokio prozedura bultzatzea.
  - Talde Motorra osatzeko profilak identifikatzea
  - Idazkaritza teknikoa eratzea, ezartzea, baldintzatzea eta orientatzea. o Eskolaren jarraipen datak eta mugarrak planifikatzea

Parte hartzaileak. Osaera:

- Ordezkaritza politikoa
  - Gobernu taldeko kide guztien ordezkariak, modu egokian.
  - Open Eskolaren ardura duen zinegotzi ataleko ordezkariak, oinarritzko mailan.
- Lurraldeko/udal mailako teknikariak
  - Ahal bezain atal gehien inplikatur, Open Eskolari zeharkakotasun handiagoa emanez (diseinuan eta helburuetan), modu egokian.
  - Oinarritzko mailan, Open Eskolako Sustapen Ataleko teknikariak
  - Idazkaritza teknikoa (barrukoa edo kanpokoa izango den zehaztu ondoren)

Talde sustatzailea – gomendioak

- Talde sustatzaileak ziurtatu egingo du Open Eskola ekimena benetan zeharkakoa izatea eta erakundearen babesa izatea. Aukera bat da talde sustatzailea ex novo modura ez eratzea (gida osoaren filosofia dagoeneko existitzen dena baliatu eta balioa nabarmentzea da), baizik eta dagoeneko existitzen den organoren bat baliatzea.
- Talde sustatzailearen aurretik nabarmendu behar da Open Eskola bultzatzeak, modu idealean, erakunde sustatzailearen beraren barruko akordiorik zabalena izan beharko lukeela oinarritzat.
- Hori dela eta, ulertzen da udalbatza dela (edo lurralde organo baliokidea) Open Eskolaren funtzionamendua bermatu eta legitimatzeko egokiena.
- Open Eskolaren barne komunikazioko programan, organo horri informazioa emango zaio etengabe, Open Eskolaren jarraipena eta norabidea bermatzeko.

## IDAZKARITZA TEKNIKOAK – 2. FITXA

Formatua/Aukerak:

- Barrukoa
  - Talde sustatzaileak izendatutakoa
  - Lanpostuen Zerrendan eta gaitasun eskuliburuetan jasotzea gomendatzen da.
- Kanpokoak
  - Prozedura publiko bidez kontratatzea (SPKL), kontratuaren zenbatekoari dagokionez.

Zer egiten du? Eginkizunak:

1. Open Eskolaren antolaketa eta garapena
2. Programatutako jardueren, ekitaldien, ikastaroen eta abarren kudeaketa integrala, aukera presentzialak eta ez presentzialak zainduz.
3. Hiritarrek jarduera eta ekitaldien ko-diseinuan parte hartze aktiboa izateko mekanismoak kontrolatu eta ikuskatzea.
4. Organoak kudeatzea, koordinatzea eta deialdia egitea (talde sustatzailea, talde motorra edo eratuko den beste edozein).
5. Komunikazioa kudeatzea
6. Atal presentziala eta on line atala modu osagarri eta konbinatuan gaitzea (inguruabarrekin eta testuinguruekin bat etorritik).
7. Emaizak ebaluatzen txostena

Idazkaritza teknikoak artikulatzeko gomendioak. Zer eskatu behar da?

1. Metodologia parte hartzailea prozesu osoan integratzea.
2. Taldeen arteko zein taldeen eta hiritarren arteko koordinazioa.
3. Programaren ebaluazio eta jarraipena egiteko tresnak
4. Eskolaren diseinu grafiko propioa, diseinu hori jardueren maiztasun edo programetara egokitze proposamena
5. Parte hartze jardunaldi bat antolatzeko adibidea (prestatuntza proposamena, espazioak prestatzea, metodologia, garapena, komunikazioa eta ekitaldiaren ebaluazioa).
6. Tailer bat antolatzeko adibidea.
7. Hitzaldi/mintzaldi bat antolatzeko adibidea.
8. Talde kudeatzailearen proposamena.
9. Egiatzapen lanen aurretik, eskolako programaren barruan jarduerak garatu ahal dituzten pertsonen hasierako proposamena (pertsona prestatzaileak, dinamizatzaileak, gidak, aurkezleak, etab.).
10. Hainbat publikotara iristeko ekintzen proposamena: elkarteak, haur eta nerabeen komunitatea, gazteak, familiak, langile teknikoak, etab.
11. Eskolaren aldagai birtualari garrantzi handiagoa emateko lan proposamena.
12. Eskolaren iraunkortasun proposamena.
13. Hobetzeko proposamenak.
  - i. Kolaborazio berriak (ekonomikoak, komunikaziokoak, teknikoak, etab.).
  - ii. Open Eskolaren komunikazio eta hedapen modu berriak (barnekoak zein kanpokoak)
  - iii. Open Eskolatik abiatuta, komunitatea sortzeko modu berriak
14. Ingurumen, hizkuntza, berdintasun, genero eta aniztasun irizpideak kontuan hartzea.
15. Ebaluatu beharreko proiektuaren xede den programazioaren aurrekontua, kontzeptuak banakatuta eta zerga oinarria, BEZa eta bestelako zergak bereiziz.

---

## TALDE MOTORRA – 3. FITXA

Nork hartzen du parte? Osaera:

- **Herritarrak**
- Udaleko teknikariak
- Idazkaritza teknikoak
- (beharrezkotzat joz gero, kide gehiago sar daitezke)

Zer egiten du? Eginkizunak:

- Talde tekniko-estrategikoak planteatzen dituenak aztertzea eta hobetzeko proposamenak egitea.
- Open Eskolaren programa hobetzeko proposamenak egitea eta aztertzea
- Open Eskolaren jardueren jarraipena egitea
- Open Eskolaren eskaera, beharrian eta espektatibei erantzuna ematea
- Helburuak egokitzea.
- Osagai, gai, aditu, metodo berriak proposatu eta/edo aztertzea.

Talde motorra - gomendioak

- **Hiritarrei dagokienez horrela era daiteke:**
  - **Gutxieneko eskakizun mailan, interesa agertzen duten pertsonetatik edo boluntarioetatik hasita**
  - **Sistema bat ezarri beharko litzateke, talde honetara gehitzeko irizpideak definitzeko, aski ordezlagarritasun izan dezan (abiapuntutzat hartuz dagoeneko existitzen diren parte hartze organoak, inbentarioa eta existitzen diren elkarteekin konexioa, herritarrak norbere izenean gehitzeko mekanismoak, etab.).**

Bileren aldizkakotasuna

- Ikasturtearen hasieran aurreikusitako programa aztertu eta elikatzeko
- Ikasturtearen amaieran, ebaluazio/balorazio orokorra egiteko
- Open Eskolaren jarraipen egokia egiteko behar den guztietan (printzipioz, bi hilean behin)

---

## KOMUNIKAZIO PLANA. - 4. FITXA

Barne edo kanpo komunikazioko plan/estrategia bat prestatzea ezinbestekoa da, eduki eta estrategiak modu adostuan eginez honako hau ahalbidetzeko:

- Open Eskolaren helburuak eta jarduerak ezagutzera ematea
- Tokiko/lurralde mailako politikan kokatzea eta balioa ematea
- Balio publikoa sortzeari lotzea
- Eragileak, pertsonak eta entitateak gehitzea
- Komunitatea sortzea

Komunikazio plan honek honako publiko hauek dauzka:

1. Hiritarrak, oro har (elkartuak edo ez)
2. Lurralde edo udalerri mailako teknikariak
3. Lurralde edo udalerriko ordezkari politikoak
4. Lurraldean existitzen diren parte hartzeko organoak
5. Baita honakoak ere:
  - a. Beste Open Eskola batzuk
  - b. Lurraldeko bestelako eragile ekonomiko eta sozial batzuk, kolaborazio publiko/pribatu gisa, inplikatu daitezkeenak.
  - c. Beste erakunde batzuk, Open Eskola sustatzen duen erakundeaz gain

### Off Line komunikazioa

- Jardueren komunikazio triptikoa, hiru hilabeterik behin
- Kanpo euskarriak, markesinak, oppisak, iragarki taulak, etab. • Tokiko telebista eta irrati kateak
- Jarduera eta ekitaldien kartelak
- Ekitaldiak streaming bidez eskaintzea
- Informazio puntuak
- Tokiko eta/edo udal mailako aldizkarietan gehitzea

### On line komunikazioa

- Newsletter edo berriazko buletinak edo dagoeneko existitzen direnetan atalak gehituz
- Erakartzeko bideoak, parte hartzaileen eta/edo hizlarien mintzaldiekin, jardueren eta ekitaldien aurrekoa zein ondorengoa hedatzea ahalbidetuz.
- Liburutegi digitala, hiritarren parte hartzearen inguruko espazio birtuala, hiritarren parte hartzearen inguruan egindako ekimenen, planen eta proiektuen audioak, agiriak eta bideoak aurkitzeko bertan.
- Bannerrak eta deiak.
- Tokiko sare sozialak

### Komunikazio prozesurako gomendioak

- Komunikazio planaren barruan Open Eskolaren komunikazio dimentsio bat landu beharko da, Barne Komunikazioa / Komunikazio Estrategikoa deitzen duguna; Open Eskolaren balioaren barne irismenaren (teknikoa/politikoa) eta komunikazio arloaren aholkularitzari dagokio, honela
  - tresna estrategiko modura
  - hiriko sentsoreen pultsua neurtzeko eta bideratzaile modura.
- Dagoeneko erakundean existitzen diren elementuak, kanalak, harremanetarako elementuak (formalak eta informalak) posible den neurrian baliatzea komeni da. Ez da ezer berria sortu behar balia dezakegun zerbait baldin badago.
- Nolanahi ere, udaleko teknikari zein erakundeko ordezkari politikariengana iristeko eta haiek neurri handiagoan motibatzeko estrategia prestatu behar da.
- Aipatu bezala, Open Eskola jarduera bultzatzean ahalik eta akordio zabalena hartzen da oinarritzat, erakunde sustatzailearen barruan. Horrela, ulertzen da osoko bilkura dela (edo lurralde mailako organo baliokidea) Open Eskolaren funtzionamenduari babesa eta zilegitasuna ematen diona, eta hortaz, osoko bilkura behar bezala eta etengabe informatu beharko da.

---

## EREDU DESBERDINEKIN KONTUAN HARTU BEHARREKO GASTUAK- 5. FITXA

### Beharrezkoak

1. Kanpoko idazkaritza teknikoa kontratatzea (hautabide hori aukeratzea erabakitzen bada).
2. Ekintzak eta ekitaldien kudeaketa integrala, espazioak barne.
3. Programatutako jarduera eta ekitaldi bakoitzeko pertsona hezitzaile, gaitzaile eta/edo dinamizatzaileei zuzendutako ordainketa, kudeaketa, ostatu hartzea, joan-etorri, dieta eta bestelakoei lotutako gastuak.
4. Oro har programaren eta zehazki jarduera bakoitzaren komunikazio kudeaketa.
5. Material grafikoa inprimatzea eta hedatzea, beharrezkoa izanez gero, on line euskarriak eta balizko grabazioak barne.
6. On line plataformen gastuak (presentzialki egingo ez diren jarduera eta/edo saioen kasuan)
7. Zerbitzu gehigarriak, beharrezkoak izanez gero: itzulpenak, irisgarritasuna, zeinu hizkuntza, haurtzaindegi zerbitzua, joan-etorriak.

### Osagarriak

8. Open Eskola puntua(k). Markaren presentzia eta hiritarrek marka identifikatzea indartzeko informazio puntu bat edo batzuk muntatzea lurralde/udalerriko leku estrategikoetan.
9. Bitartekoen Plana: ikasturtean zehar jardueren plangintzan oinarrituz bitartekoen plana ad hoc diseinatu, kudeatu eta aholkatzea.
10. Open Eskola barruan helburuzko publikoren baten interes edo onarpena dela medio ildoren bat handitzeko aukera.
11. Ikastaroak edo jarduerak kudeatzea eta transferitzea, handitu edo berbideratuz, erakundeko beste arlo batzuetarantz (prestakuntzari dagokionez eta kasuan kasuko arloekin bat etorritik).
12. Adituen Batzordeak, etengabe eta aldizka, aztertu eta hobekuntza proposamenak egingo ditu.
13. OPEN ESKOLA tokiko hezkuntza arautuko ikastetxeetara gerturatzea.

### Ereduak

Lau agertoki, adibide gisa:

- Añanako Kuadrilla eredua
- Tolosako Udala eredua
- Gasteizko Udala eredua.
- Bilboko Udala eredua

Hiru formatu, adibide gisa:

- Ereduzko mintzaldia
- Erakartze tailerra
- Egun osoko jardunaldia

## Taula orientagarria

|                                                        | Gasteiz eredua                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Bilboko eredua                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Tolosako eredua                                                                                                                                                                                                                                                                   | Añanako kuadrillaren eredua                                                                                                                                                                                                                                                        |
|--------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Zein jarduera egin dira?                               | <p>Hiritarrei zuzendutako 3 hitzordu (hainbat metodologia erabiltzeko aukera, hitzaldiak, mahai inguruak, elkarrizketa, etab.)</p> <p>Hiritarrek parte hartzeko jardunaldia.</p> <p>Lau bisita udaletxera</p> <p>Trebetasun sozialak lantzeko lau tailer</p> <p>3 solasaldi</p> <p>Dinamika parte hartzaile bat</p> <p>Elkarteentzako tailerrak</p> | <p>Parte hartzean dagoeneko ezarritako jardueren mapaketa.</p> <p>Inkesta egitea, udal sail eta elkarteentzat parte hartzeko prestakuntzari dagokionez.</p> <p>Ikastaroak diseinatzea: Trebetasun sozialei buruzko barne prestakuntza, online eta presentziala</p> <p>Open Bilbao Eskola marka/zigilua sortzea</p> | <p>Aurrez aurreko ekitaldi bat, eskolaren lehen edizioa irekitzeko.</p> <p>Bi prestakuntza saio online, trebetasun sozialei dagokienez.</p> <p>Parte hartzeko bi online saio, bata gazteekin eta bestea hiritarrek oro har, haien beharrianak eta ziurgabetasunak ezagutzeko.</p> | <p>Parte hartzeko bi saio presentzial, proiektuak elkarrekin egiteko.</p> <p>Bi prestakuntza saio online, trebetasun sozialei dagokienez.</p> <p>Ekitaldi bat online, eskolaren lehen edizioa ixteko.</p> <p>Bidelagun proiektutan: Gobernantza Jarduerak Gazteak Komunikazioa</p> |
| Ereduzko hitzaldiaren aurrekontu zenbatespena          | 2.100 euro (barne hartuz aurkezle eta hizlarien soldatak, joan-etorriak, dietak)                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Gaikuntza tailerraren aurrekontu zenbatespena          | 880 euro (barne hartuz prestatzaileen soldatak, joan-etorriak, dietak)                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Egun oso bateko jardunaldiaren aurrekontu zenbatespena | 3.500 euro (barne hartuz aurkezle eta hizlarien soldatak, joan-etorriak, dietak)                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

Jardueren adibideak gidaren eranskinetan ikus daitezke.

**Oharra:** ikus-entzunezko baliabide teknikoek, aretoak alokatzeko edo materialen edo aretoko laguntzaren kostuak ez dira jaso. Eta kontuan hartu behar harko litzateke kanpo idazkaritza kontratatu behar den ala ez. Horrelako gastuak aipatutako udalerrietan kontsultatu daitezke.

---

## BESTE BALIABIDE BATZUK – 6. FITXA

Lurraldean Open Eskolaren balioak partekatzen dituzten beste ekintza batzuk integratzea eta gehitzea garrantzitsua da: parte hartzea, balio publikoa sortzea... Horregatik, honako hauek, besteak beste, kontuan hartu behar dira:

1. Erakunde sustatzaileak berak sustatutako ekintzak, esaterako dirulaguntzei buruzko informazio mintegiak, laguntzen kudeaketa, oinarritzko fiskalitatea, parte hartze organoen mekanismoak eta izaera, e-administrazioa... Ekintzak, berez, Open Eskolan bertan sartzeko modukoak dira, bertako eskaintzaren parte gisa.

2. Eta existitzen diren eta/edo kolaborazio aktiboa hauekin:

- Lurraldeko elkarteak
- Entitate pribatuak
- Lurraldeko beste erakunde batzuk
- Beste Open Eskola batzuk
- ...

Open Eskola ezagutzera eman eta hedatzeko ere balio du kolaborazio horrek, baita prestakuntzan kolaborazioak eta eskaeraren araberako jarduerak sortzeko ere. Gure gizartearen esparru askotako ezagutza eta *expertise* delakoa kudeatu eta horren balioa nabarmentzea da kontua.

#### **4.B. EDUKIAK - OPEN ESKOLA**

Atal honetan oinarritzko proposamen antolatu bat ezarri da, baina ez da zurruna; mugarriztat hartzen ditu Gaikuntza, Gizartea eta Komunitatea Indartzea eta Lurraldearen/udalerriaren ezagutza.

Argi dagoenez, atal horiek ez dira hermetikoak; elkarri lotuta daude eta elkar elikatzen dute etengabe, beharrezkoa baita.

---

#### 4.B.1 CAPACITACIÓN - FICHA 7

#### 4.B.1 GAIKUNTZA - 7. FITXA

##### Trebetasun sozialak

- Entzute aktiboa.
- Elkarrizketa bat hastea eta galderak egitea.
- Norbera aurkeztea eta beste pertsona batzuk aurkeztea.
- Asertibitatea.
- Enpatia. Adimen emozionala. Sentimenduak eta emozioak komunikatzeko gaitasuna.
- Arazo bat definitzeko gaitasuna.
- Negoziazioa. Gatazkaren kudeaketa
- Porrota kudeatzea
- Sorkuntza aplikatua
- ...

##### Hiritarren betebeharrak eta eskubideak

- Legedia eta lengoia teknikoak helaraztea eta itzultzea. Errazago, atseginago eta irisgarriago bihurtzea.
  - o Hiritarrak gai honetan gaitzea da xedea, erantzukidetasuna helburu gisa jarritz.
  - o Bidenabar, Administrazioaren bidelagun izatea ere bada xedea, komunikazioa helburuzko publiko zehatzetara egokitze aldera.

##### Eztabaidatu eta erabakitzea

- Administrazioaren eta hiritarren artean enpatia prozesuak, konexioa sortzea.
- Azpimarratzea prozesu orientatutik jo behar dela, ekintzara bideratutako parte hartzean eragin behar dela
- Bilerak eraginkortasunez kudeatzea

##### Balio publikoa sortzea (zeharkakotasunez)

- Erabaki kolektiboak nola sortzen diren, horietan inplikaturako alderdiek (gerente publikoak zein politika egileak, erabiltzaileak, hiritarrak eta gizarte zibila, oro har) etekin kolektiboa handitzea bilatzen dute, interes partikularretatik haratago.
- Abiapuntua da Balio Publikoa Sortzea ez dela erakundeen ondare eskusiboa, eta ezagutza eta trebetasunak bermatzeko xede izan daitekeela.

##### Proiektuen kudeaketa

- Ikuspegi metodikoa ematea proiektuaren prozesuak hasieratik amaierara planifikatzeko eta orientatzeko, etapen arabera: sortzen denetik, itxi arte, tartean plangintza, gauzatzea, jarraipena, helburuen orientazioa, kontrola eta ebaluazioa egonda.
- Kasu arrakastatsuak aztertzea hiritarren parte hartzeari dagokionez eta errealitate propiora eramateko aukera.
- Arrakasta kasuak haien protagonistek kontatuta

#### 4.B.2. GIZARTEA ETA KOMUNITATEA INDARTZEA – 8. FITXA

##### “Denon onerako” kontzeptua garatzea

- Balio komunak identifikatzea: bizi dugun hiritik/lurraldetik amesten dugun hirira/lurraldera
- Erantzukizuna partekatzea eta komunitate kontzientzia sortzea: gizarte kohesioa bizi kalitatearen eta garapen estrategikoaren ardatz modura
- Atal honetan azpiatal gisa jaso dira Aniztasunaren Kudeaketa eta Gatazkaren Kudeaketa.

##### Aniztasunetik (sexua, adina, kultura, lurraldea, etab.) eztabaidatzeko zeharkako espazioak

- Udalerrri/lurralde mailako erabakitze espazioei lotutako espazioak, arauekin, eskubideekin eta betebeharrekin
- Ordezkaritzakoak. Laginduak
- Kultura artean eta belaunaldi artean eztabaidatzeko espazioak izan behar dira.

##### Espazio publikoa modu kolektiboan elkarrekin sortzea

- Gure hiri/lurraldeetan fisikoki eragina daukaten proiektuak sortzea
- Esku hartzea eta espazioak autokudeatzea
- Adimen kolektiboa lerrokatzea beharizan zehatzen inguruan, denontzako etekinekin (ez soilik sozialak)
- Herritarrak lotzea eta mugiaraztea erronka publikoei irtenbiderik onenak bilatzeko.

---

#### 4.B.3 UDALERRIA/LURRALDEA EZAGUTZEA - 9. FITXA

##### Norabide anitzekoa

- Hiritarrek erakundea ezagut dezaten eta erakundeak hiritarrak eta proiektuak ezagut ditzan
- Helburua da elkarrekiko ezagutzan oinarrituz konfiantza sortzea, enpatia izanez, eragile guztien artean partekatutako ezagutza eta esperientziak sortuz.

##### Administrazio publikoen funtzionamendua azaltzea

- Bisita gidatuak
- Ate irekien jardunaldiak
- Administrazio publikoen arduradunekin bilerak edo hitzorduak
- Oro har, administrazio publikoak ezagutzea errazten duen jarduera oro, Administrazioa hiritarregana gerturatzen badu, bizitza publikoan parte hartu eta inplikatzera animatzen baditu.

##### Maila anitzekoa

Lurraldea maila askotan ezagutzen da. Open Eskola eredua jarraitzen duten hiritarren parte hartzerako eskolen helburuetako bat horiek guztiak modu egokian biltzea da, modu irisgarrian.

- Ondarea
- Espazio naturalak
- Historia eta ohiturak
- Arteak...

##### Ekintzara bideratutako hausnarketa indartzea

Lurraldea gaurkotasuneko gaien bidez ezagutzea askoz ere atseginagoa da lurraldearekiko interesa pizten laguntzen du

## 5. Hainbat publikorengana iristeko hamabost estrategia

1. **Hiritarrei zuzenean, egunerokotasunean, inguruabar pertsonal eta sozialean erasaten dieten gaiei heltzea.** Horretarako, etengabe antzemateko mekanismoak ezartzea komenigarritzat jo da, ezarritako kanalen bitartez edo sor daitezkeen beste kanal batzuen bitartez: Open Eskola sentsoz modura.
2. **Komunikazio programa zehatza.** Hiritarrak ondo informatuta egon beharko dira, egindakoa nola, zergatik, zertarako, norekin egiten den (jardueretan parte hartu zein ez), esaten dena eta eskaintzen dena zorrotz doituz.
3. **Parte hartzen dutenen balioa nabarmenduz, hiritarren esparrutik, esparru teknikutik zein politikotik.** Denok gara elementu baliotsuak, gauza bereziak eskaintzeko gaitasuna daukagu.
4. Jarduera guztiei dimentsio akademikoa emanez, baina baita **esperientziaren eta aplikazio zehatzeko dimentsioa** ere.
5. Espazioen dinamizazioan **teknika sortzaile eta erakargarriak** aplikatuz.
6. Dagoeneko existitzen diren parte hartze organoak (erakundeak zein ez) elementu osagarri gisa integratuz.
7. Helaraziz Open Eskola **epe luzeko proiektua dela**, eta tokiko garapen proiektuan nola errotzen den azalduz.
8. Open Eskolaren alderdi guztietan **gardentasunez** jokatzuz.
9. Metodologiarekin, **irtenbideetan jartzen da arreta** (eta ez horrenbeste arazoetan).
10. Aritu dimentsioa duten hizlariak, baina baita **komunikatzaile eta erraztaileak** ere.
11. **Ondorioak elkarrekin sortzeko prozesuak** gaituz.
12. Informazioa modu argi eta egokian emanez, bertaratutako pertsonen arabera.
13. **Open Eskolaren aurreko edizioak nola eta zertarako funtzionatu duen azalduz.** Proposamen, ideia eta bestelakoei dagokienez udalerri/lurralde mailako taldeak zein **konpromiso** hartzen duen azalduz.
14. **Maila goreneko konpromiso politikoa eskatuz:** sustapenean zein ikusgarritasunean.
15. Open Eskolaren **irisgarritasuna** landuz ikuspuntu guztietatik.

## 6. Open Eskolako jardueren jarraipena tresnen adibideak

Jardueren jarraipena eta ebaluazioa:

- Jarduera bakoitzerako oinarritzko adierazleak eta helburuak ezartzea (Talde Motorrarekin eta arlo arduradunarekin adostekoak), baita betetze maila ere.
- Jarduera guztiak zuzenean zaintzea eta txostenak idatziz ematea.
- Komunikazio eraginak (sareak, prentsa, irratia...)
- Parte hartu duten pertsona kopurua (eta, ahal den neurrian, tipologia)

| Jarraipena eta ebaluazioa      | Baloratu daitezkeen itemak                                                                                  |
|--------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Jardueraren antolaketa         | Puntualtasuna eta denborak errespetatzea                                                                    |
|                                | Beharrezko baliabide teknikoak eta espazioaren egokitasuna                                                  |
|                                | Programa errespetatzea                                                                                      |
|                                | Ezustekoen kudeaketa                                                                                        |
|                                | Erosotasuna eta zerbitzuak parte hartzaileentzat                                                            |
| Hizlariak eta dinamizatzaileak | Gaiaren ezagutza                                                                                            |
|                                | Komunikaziorako eta harremanetarako gaitasuna                                                               |
|                                | Adeitasuna eta errespetua antolaketarekin eta bertaratutakoekin                                             |
|                                | Ezustekoen kudeaketa                                                                                        |
|                                | Proaktibotasuna inplikatzeko eta hobetzeko proposamenak                                                     |
| Edukiak eta metodoa            | Ongi prestatuta zeuden                                                                                      |
|                                | Helburuko publikora egokitzen dira                                                                          |
|                                | Bertaratutakoari eta hizlariarekin/gonbidatuarekin adostutakoari jakinarazitakoaren aurrean erantzuten dute |
|                                | Aldez aurreko laburpena eman da, komunikatzeko                                                              |
|                                | Lurraldeko inguruabar eta/edo errealitatearekin lotzen dira                                                 |
|                                | Elkarri moldatzen dira                                                                                      |
| Jardueraren komunikazioa       | Aldez aurreko eragin komunikatiboak                                                                         |
|                                | Erabilitako baliabideak                                                                                     |
|                                | Sareetan erabiltzeko elementu idatziak edo bideoak                                                          |
|                                | Prentsa batzordearen kudeaketa, beharrezkoa izanez gero                                                     |
|                                | Ondorengo eragin komunikatiboak                                                                             |

Programatutako jarduera bakoitzari gehienez 5 fitxako iragazkia aplikatu ahal zaio, fitxaren arabera jardueraren aurretik eta/edo ondoren, eta jardueraren arabera bat edo batzuk, honako hauek zehazteko:

1. Bakoitzaren helburu pertsonalizatuak
2. Helburuen betetze maila
3. Hizlarien eta/edo dinamizatzailen gogobetetze maila
4. Edukien eta metodoaren egokitzapen maila, helburuei dagokienez
5. Jardueraren komunikazio aukerak eta/edo errentagarritasuna

Emitza gisa, jarduera bakoitzak honako hau izango du:

- Bete beharreko helburuen fitxa pertsonalizatua, eta zerk ebazten dituen esaten duena
- Zer ebaluatu eta nola
- Nork hartzen duen parte ebaluazioan eta zein unetan

| Helburuak jardueren arabera                          | Deskribapena                                                                                       | Tresna                                                     |
|------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------|
| Gaitasunak eskuratzea                                | Pertsonak adierazi dute jarduera lagungarria izan zaiela maila pertsonalean eta/edo profesionalean | Jarduerari buruzko galdetegiak<br>Txostena behaketa zuzena |
| Komunikazio eragina<br>(barukoa edo kanpokoa)        | Eragin kopurua prentsan                                                                            | Orrazketa komunikatiboa                                    |
| Proaktibotasuna sortzea                              | Parte hartu gabeko pertsonak parte hartzen hasi dira                                               | Behaketa zuzenaren bidezko txostena                        |
| Erantzunak prestakuntzan                             | Pertsonak adierazi dute gai zehatzei buruzko ezagutza eskuratu dutela                              | Jarduerari buruzko galdetegiak<br>Txostena behaketa zuzena |
| Haurrak eta gazteak integratzea                      | Profil hori duten pertsona kopurua eta parte hartze maila                                          | Zuzeneko behaketa                                          |
| Erakunde/udaletako beste zerbitzu batzuen erantzunak | Prestakuntza eskaera zehatzei erantzuna ematea                                                     | Parte hartu duten udal taldeekin elkarriketak              |
| Pertsonen igoera aurreko ikasturtearekin alderatuta  | Pertsona kopuru konparatua                                                                         | Zuzeneko behaketa                                          |
| Proiektuak probatu/aztertu<br>(entzute prozesua)     | Inputen kalitatea eta kantitatea udal taldearentzat                                                | Elkarriketak udal taldeari                                 |
| Politika publikoen balioa nabarmentzea               | Partaidetza eta harrotasun sentimendua                                                             | Jarduerari buruzko galdetegiak                             |
| Beste batzuk                                         |                                                                                                    |                                                            |

## 7. Open Eskolako oinarritzko adierazleen eta adierazle orokorren taulak

### Oinarritzko adierazleak

| EREMUA                        | ADIERAZLEA                                                    |
|-------------------------------|---------------------------------------------------------------|
| Gaikuntza                     | Jardueren asebetetze maila                                    |
|                               | Parte-hartzearen arrakasta eta jardueren onarpena             |
| Indartze soziokomunitarioa    | Sortutako jarduera berriak                                    |
|                               | Gizarteko aniztasunak parte hartzea                           |
|                               | Zuzenketa-bileretan parte hartzea                             |
| Udalerria/lurraldea ezagutzea | Jarduera kopurua (daudenak eta berriak)                       |
| Antomendu egitura             | Eragileen aniztasuna talde eragilean eta talde bultzatzailean |
|                               | Talde eragilearen proposamenen egokitasunaren %               |
| Baliabideak                   | Ezagutza-maila                                                |

### Adierazle orokorrak

| GAIKUNTZA                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| GAIKUNTZAREN ETA HERRITARREN ESKAEREN/BEHARREN ARTEKO LOTURA MAILA                                          |
| PARTE-HARTZAILEEN DIBERTSITATEA ETA INKLUSIOA                                                               |
| ASEBETETZE MAILA                                                                                            |
| MOTIBAZIO MAILA PARTE-HARTZEAN, PROIEKTUETAN ETA PARTE-HARTZE PROZESUETAN                                   |
| JARDUEREN INFORMAZIO ETA ZABALKUNDE MAILA                                                                   |
| PARTE-HARTZE MAILA                                                                                          |
| HERRITARREK LEGEGINTZA ALDERDIAK ETA ALDERDI TEKNIKOADMINISTRATIBOAK GUNEAK, PROIEKTUAK ETA TRESNAK SORTZEA |
| PARTE-HARTZERAKO DAUDEN BIDEEN ERABILERA MAILA                                                              |

| INDARTZE SOZIOKOMUNITARIOA                                                                                                  |                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| DESBERDINEN ARTEKO TOPAGUNEAK<br>SUSTATZEN DITUZTEN EKINTZAK                                                                | GAZTEAK JOAN DIREN IKASTARO/EKINTZA<br>MOTAK                                                            |
| GURE KOMUNITATEARI ERAGITEN DIOTEN<br>EDO EPE LABUR ETA ERTAINEAN ERAGINGO<br>DIOTEN EGOEREZ ETA JOEREZ<br>KONTZIENTZIATZEA | BELAUNALDI ARTEKO PROIEKTUEN/EKINTZEN<br>KOPURUA ETA HAIEN ERAGINA                                      |
| OE-REN EKINTZEK SORTZEN DUTEN<br>PARTAIDE IZATE MAILA                                                                       | BELAUNALDI ARTEKO KONTUETARAKO<br>PRESTATZAILEAK EDO TREBATZAILEAK                                      |
| ERREPIKATZE MAILA                                                                                                           | ASEBETETZE MAILA                                                                                        |
| KOLEKTIBOEN ANIZTASUNA                                                                                                      | OE-REN EKINTZEN SORTZEN DUTEN<br>HARROTASUN MAILA HIRIARI/LURRALDEARI<br>DAGOKIONEZ                     |
| OE-N PARTE HARTU ETA ONDOREN PARTE-<br>HARTZE PROZESUETAN IZAN DIRENAK                                                      | DIBERTSITATEAREKIN ETA INKLUSIOAREKIN<br>LOTUTAKO ARLDERDIEN INGURUKO<br>KONTZIENTZIAZIOA ETA GAIKUNTZA |
| PORTE-HARTZE PROZESUEN KALITATE MAILA                                                                                       | EZTABAIDA GUNEAK MANTENTZEA                                                                             |
| AUTOGESTIORAKO GAITASUNA                                                                                                    | GUNE POLITIKOETAN EKINTZEK DUTEN<br>ERAGIN MAILA                                                        |

| UDALERRIA/LURRALDEA EZAGUTZEA                                                                                                                                                                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| HERRITAR ANTOLATUEN EZAGUTZA: EGITEN DITUZTEN JARDUERAK ETA HAIEN EBOLUZIOA<br>EZAGUTZAREKIN LOTUTAKO EKINTZAK, BIDEAK ETA PROIEKTUAK ETA ADMINISTRAZIOAREN<br>ETA HERRITARREN ARTEKO HARREMANA |
| GARDENTASUN MAILA                                                                                                                                                                               |
| HAINBAT MAILATAKO EKINTZA KOPURUA                                                                                                                                                               |
| ADMINISTRAZIOAREN ETA HERRITARREN ARTEAN KONFIANTZA SORTZEA                                                                                                                                     |
| HAINBAT MAILAREN ARTEKO KOORDINAZIOA                                                                                                                                                            |
| ERAKUNDE ARTEKO KOORDINAZIOA                                                                                                                                                                    |
| ERAKUNDEARTEKO ORGANO ETA BIDEETAN PARTE HARTZEA ARAUTZEN EDO AHALBIDETZEN<br>DUTEN ARAUTEGIAK SORTZEA                                                                                          |
| FIDELIZAZIO MAILA                                                                                                                                                                               |

| ANTOMENDU EGITURA                                       |
|---------------------------------------------------------|
| ERAGILEEN DIBERTSITATEA                                 |
| HERRITARREN (ANTOLATUAK IZAN ALA EZ) PARTE-HARTZE MAILA |
| KONPROMISO MAILA                                        |
| ERA HONETAKO PROZESU BATEAN LEHEN ALDIZ PARTE HARTZEA   |
| PORTE-HARTZAILEEN ENPATIA ETA EKITATEA                  |
| PROPOSAMENAK ZENBATERAINO BETE DIREN                    |
| HELBURU EZBERDINETARAKO TRESNA EZBERDINAK ERABILTZEA    |
| AURREZ AURREKOTASUNAREN ORDEZKO AUKERAK                 |
| ASMO INKLUSIBOA                                         |

---

## 8. Eranskinak

1. Eranskina - Ekimen pilotuek erabilitako check list fitxa
2. Eranskina - 88 input Open Eskola eredurako (2018ko azaroa)
3. Eranskina - Erreferentziazko 48 esperientzien zerrenda.
4. Eranskina - Open Eskola Gida elkarrekin sortzeko parte hartze prozesuaren kronograma
5. Eranskina - Gasteizko HEI Herritartasunerako Eskola Irekian hiritarren parte hartzerako jardunaldiaren eredua

## 1. Eranskina – Ekimen pilotuek erabilitako check list fitxa

Talde sustatzailearen aurretik nabarmendu behar da Open Eskola bultzatzeak erakunde sustatzailearen beraren barruko akordiorik zabalena izan beharko lukeela oinarritzat. Hala, ulertzen da udalbatza dela (edo lurralde organo baliokidea) Open Eskolaren funtzionamendua bermatu eta legitimatzen duena. Open Eskolaren barne komunikazioko programan, organo horri informazioa emango zaio etengabe, Open Eskolaren jarraipena eta norabidea bermatzeko.

| Open Eskola elementuak | Ezaugarriak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Talde sustatzailea     | <p>Osaera</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ordezkaritza politikoa</li> <li>• Udal teknikariak</li> <li>• Idazkaritza teknikoak</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|                        | <p>Eginkizunak Abiapuntutzat hartuta Eduki eta Euskarrien taulak/baldintzak:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Open Eskolaren helburu etaildo orokorrak definitzea.</li> <li>• Open Eskola lurraldeko/udalerriko politika estrategikoan nola eta zein inguruabarretan zehazten den planteatzea.</li> <li>• Hala badagokio, aurrekontua esleitzeko administrazio prozedura ezartzea</li> <li>• Talde motorra osatzeko profilak zehaztea</li> <li>• Idazkaritza ezartzea, bideratzea eta osatzea</li> <li>• Eskolaren mugariak eta jarraipen datak planifikatzea</li> </ul> |
|                        | <p>Noiz biltzen da? (mugarriak)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ikasturtearen hasieran aurreikusitako programa aztertu eta elikatzeko</li> <li>• Ikasturtearen amaieran, ebaluazio/balorazio orokorra egiteko</li> <li>• Open Eskolaren jarraipen egokia egiteko behar den guztietan (printzipioz, bi hilean behin)</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                          |
|                        | <p>Gobernantza</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Nork egiten du deialdia?</li> <li>• Funtzionatzeko moduak eta arauak</li> <li>• Maila anitzeko harremana erakunde sustatzailearen barruan</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Talde motorra          | <p>Osaera</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Herritarrak</li> <li>• Udaleko teknikariak</li> <li>• Idazkaritza teknikoak</li> <li>• (beharrezkotzat joz gero, kide gehiago sar daitezke)</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                            |
|------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                              | <b>Eginkizunak</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Talde sustatzaileak planteatzen dituenak aztertzea eta hobetzeko proposamenak egitea.</li> <li>Open Eskolaren programa hobetzeko proposamenak egitea eta aztertzea</li> <li>Open Eskolaren jardueren jarraipena egitea</li> <li>Open Eskolaren eskaera, beharrian eta espektatibei erantzuna ematea</li> <li>Helburuak egokitzea.</li> <li>Osagai, gai, aditu, metodo berriak proposatu eta/edo aztertzea.</li> </ul> |                                                                                                                                                                                                                                                            |
|                              | <b>Noiz biltzen da? (mugarriak)</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ikasturtearen hasieran aurreikusitako programa aztertu eta elikatzeko</li> <li>Ikasturtearen amaieran, ebaluazio/balorazio orokorra egiteko</li> <li>Open Eskolaren jarraipen egokia egiteko behar den guztietan (printzipioz, bi hilean behin)</li> </ul>                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                            |
|                              | <b>Gobernantza</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Nork egiten du deialdia?</li> <li>Funtzionatzeko moduak eta arauak</li> <li>Maila anitzeko harremana erakunde sustatzailearen barruan</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Aurrekontu esleipena</b>  | Zenbatekoa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                            |
|                              | Administrazio prozedura                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                            |
|                              | Urte anitzeko zikloa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                            |
|                              | Aurreikusitako bestelako finantzaketa iturriak: <ul style="list-style-type: none"> <li>Hitzarmenak</li> <li>Babesak</li> <li>Dirulaguntzak</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Idazkaritza teknikoak</b> | Barrukoa                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>Osaera</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Idazkaritza teknikoak barrukoa izanez gero, talde sustatzaileko politikari eta teknikarien artean izendatutako zenbait kidek osatu ahaliko dute.</li> </ul>                                           |
|                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>Eginkizunak</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Aholkularitza teknikoak (edukiak, hizlariak, gaiak)</li> <li>Jardueren, ikastaroen, ekintzen eta bestelakoen kudeaketa.</li> <li>Komunikazioa kudeatzea</li> <li>Kudeaketa ekonomikoa</li> </ul> |

|                                                                                  |                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                  |                                                                                                                                                                               | <ul style="list-style-type: none"> <li>Talde sustatzailea eta motorra koordinatzea, eta</li> <li>Open Eskola antolatu, kudeatu eta garatzean ondo jarduteari lotutako beste gai oro</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                  |
|                                                                                  |                                                                                                                                                                               | <p>Antolaketa</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Harremana talde sustatzailearekin</li> <li>Harremana atal sustatzailearekin</li> <li>Harremana talde motorrarekin</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                           |
|                                                                                  | Kanpoko                                                                                                                                                                       | Entitatea/enpresa/beste batzuk                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|                                                                                  |                                                                                                                                                                               | <p>Eginkizunak</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Aholkularitza teknikoa (edukiak, hizlariak, gaiak)</li> <li>Jardueren, ikastaroen, ekintzen eta bestelakoen kudeaketa.</li> <li>Komunikazioa kudeatzea</li> <li>Kudeaketa ekonomikoa</li> <li>Talde sustatzailea eta motorra koordinatzea, eta</li> <li>Open Eskola antolatu, kudeatu eta garatzean ondo jarduteari lotutako beste gai oro</li> </ul> |
|                                                                                  |                                                                                                                                                                               | <p>Kontratazio prozedura</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Erakundearen prozeduretan eta legean definitutakoak.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|                                                                                  |                                                                                                                                                                               | <p>Harremana erakunde sustatzailearekin</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Kontuak ematea</li> <li>Jarraipen txostenak</li> <li>Aldizkako bilerak</li> <li>Etengabeko elkarrizketa</li> <li>Eta Open Eskola antolatu, kudeatu eta garatzean ondo jarduteari lotutako beste gai oro, kasuan kasuko baldintzen pleguan definitutakoak</li> </ul>                                                          |
| <b>Open Eskola lurraldeko/udalerriko politika estrategikoan nola zehazten da</b> | <p>Lotura plan estrategikoko lerroekin</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Lurraldeko/udalerriko gobernuarena</li> <li>Kasuan kasuko arloarena, edo arloena</li> </ul> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

|                                                                  |                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                  | Zeharkakotasuna (zeintzuk dira inplikaturako atalak eta nola kudeatzen dugu euren partaidetza) |                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Komunikazioa</b>                                              | Barrukoa                                                                                       | Publikoak (nori) <ul style="list-style-type: none"> <li>Arloko beste pertsona batzuei</li> <li>Erakundeko bertako beste arlo batzuei</li> <li>Beste erakunde sustatzaile batzuei edo Open Eskola OGPTik sustatzen duten beste batzuei</li> </ul> |
|                                                                  |                                                                                                | Kanalak <ul style="list-style-type: none"> <li>Ohikotasunez erabilitakoak (on line, off line)</li> <li>Ex profeso sortutakoak</li> </ul>                                                                                                         |
|                                                                  |                                                                                                | Informazio mailak (publikoen arabera)                                                                                                                                                                                                            |
|                                                                  | Kanpokoak                                                                                      | Naming                                                                                                                                                                                                                                           |
|                                                                  |                                                                                                | Diseinua eta nortasuna                                                                                                                                                                                                                           |
|                                                                  |                                                                                                | Kanalak <ul style="list-style-type: none"> <li>Ohikotasunez erabilitakoak (on line, off line)</li> <li>Ex profeso sortutakoak</li> </ul>                                                                                                         |
|                                                                  |                                                                                                | Helburuko publikoak <ul style="list-style-type: none"> <li>Hiritarrak, oro har (elkartuak edo ez, interes handieneko komunitateak bereziki nabarmenduz)</li> <li>Arduradun politikoak</li> <li>Udal teknikariak</li> </ul>                       |
| <b>Gaikuntzarekin lotutako ekintzak</b>                          | Existitzen dira, eta Open Eskolan txertatu ditzakegu                                           |                                                                                                                                                                                                                                                  |
|                                                                  | Ez da horrelakorik existitzen, eta gehitu nahi ditugu                                          |                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Gizartea eta komunitatea indartzearekin lotutako ekintzak</b> | Existitzen dira, eta Open Eskolan txertatu ditzakegu                                           |                                                                                                                                                                                                                                                  |
|                                                                  | Ez da horrelakorik existitzen, eta gehitu nahi ditugu                                          |                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <b>Lurraldea ezagutzearekin lotutako ekintzak</b>                | Existitzen dira, eta Open Eskolan txertatu ditzakegu                                           |                                                                                                                                                                                                                                                  |
|                                                                  | Ez da horrelakorik existitzen, eta gehitu nahi ditugu                                          |                                                                                                                                                                                                                                                  |

***Pilotuen eta kontraste-proiektuaren dokumentaziorako estekak:***

- Añanako Kuadrilla - <https://irekia.araba.eus/eu/anana-open-eskola>
- Tolosako Udala - <https://udala.tolosa.eus/eu/zerbitzuak/komunitatea-eta-gobernantza/tolosatzen-eskola-irekia>
- Bilboko Udala - <http://www.bilbao.eus/cs/Satellite/bilbaoparticipativo/eu/procesos-participativos/1279199399060>
- Ayuntamiento de Vitoria-Gasteiz - [https://www.vitoria-gasteiz.org/wb021/was/contenidoAction.do?lang=eu&locale=eu&idioma=eu&uid=u12aa3e5\\_1576eff20cf\\_7e8b](https://www.vitoria-gasteiz.org/wb021/was/contenidoAction.do?lang=eu&locale=eu&idioma=eu&uid=u12aa3e5_1576eff20cf_7e8b)

## 2. Eranskina - 88 input Open Eskola eredurako (2018ko azaroa)

*Horietako batzuk errepikatu eta indartu egiten dira, eta/edo hainbat kategoriatan agertzen dira. Denak errespetatu dira, kontuan hartu baita taldea erakundeetako arduradun politiko eta teknikoek, enpresek eta gizarte zibil antolatuak zein ez antolatuak osatzen zutela, ulertzen dugulako denek haien ikuspegitik eta esperientzia propiotik eraikitzen dutela.*

### 1. Zein dira Open Eskola baten beharrezko elementuak antolaketa egituraren ikuspuntutik?

1. Hiritarrek eta eragile sozialek parte hartzeko egitura
2. Gobernantza publiko pribatuko egitura horizontala, gardena eta malgua.
3. Publiko pribatua behetik gora eta goitik behera. Politikoa Teknikoa Hiria. Horizontala.
4. Beharrezkoa: Publiko pribatua modu teilakatuan
5. Gobernu organoak.  
o Soilik publikoa.o Soilik pribatua o Publiko pribatua (mistoa) o Partaidetua
6. Atal artikulatuak
7. Egitura horizontala
8. Eragile guztiak (publiko + pribatuak)9. Proiektua kudeatzeko langile teknikariak
10. Lidergo politikoa proiektuaren jarraitutasuna eta inbertsio ekonomikoa bermatzeko11. Erakundearen konpromiso politikoa (plana + aurrekontua)
12. Finantzaketa iturriak
13. Hiritarrek sortu eta ebaluatutako edukia
14. Hiritar elkartuak eta ez elkartuak
15. Hezkuntzaren esparrua eta enpresa pribatua
16. Gardentasuna eta malgutasuna ereduaren barruan17. Espazio fisikoa eta birtuala
18. Espazio estalia vs. kalea19. Espazio fisikoak
20. Gobernu espazioak, hiritarren arretarako zerbitzuekin
21. Hainbat lengoaia (adibidez haurrak)
22. Aniztasuna kudeatzea. Edozein jatorri, kultura, aniztasuneko pertsonen parte hartzea bermatzea.23. Hizkuntza kudeaketa (ez daude soilik bi hizkuntza, bi hizkuntza ofizial dauden arren)
24. Genero ikuspegia25. Aniztasunaren kudeaketa desiragarria (kulturala, soziala, ekonomikoa, generoarena, aniztasun sexuala, adina, erlijioa...)
26. Inplikaturako erreferentziazko erakundeak
27. Bizikidetzatza espazioak, hainbat geruza batuz
28. Talde motorra (Administrazio publikoak + esparru akademikoa + enpresak + herritarrek elkartuta zein ez)
29. Komunikazio sistemak
30. Harreman ikuspegia komunikazio eta harreman zerbitzuekin
31. Harreman estua gobernu taldeekin, hiritarrei arreta emateko zerbitzuekin, hedapen elementuekin eta komunikazioarekin
32. Gobernu organo publikoak, mistoak, pribatuak eta nahastuak

## 2. Zeren inguruko prestakuntza eman behar du Open Eskola batek? (hirugarren puntura gehitzen dugu) Zein trebetasun sozial landu behar dira?

33. Ezagutuz ikastea eta eginez ikastea (prozesu normalizatua, arautua, proposamen berriak nola egin eta nori, nola aplikatu lidergoa eta proiektuen ardura hartu, nola komunikatu, nola negoziatu, egiten ikastea bizikidetzeta eta sufrimendu balioak barneratzea da).
34. Parte hartzearen azpiko balioak (adibidez elkartasuna, norbere buruak ardura hartzea)
35. Parte hartzea orokorrean ulertzea (ez soilik administrazioan parte hartzea edo boladan dagoelako)
36. “Parte hartzea ezagutzea da”. Administrazioen ezagutza.
37. Teknika edo trebetasun sozialak (eztabaidatzen, hitz egiten, entzuten ikastea, etab.).
38. Kodiseinua – Komunitatea ikasteko ingurune gisa ulertzea. Denok ikasten dugu eta denok irakasten dugu.
39. Trebetasun pertsonalak, enpatia eta ulergarritasuna, errealitatea eta testuingurua ulertzea, kolaborazio trebetasunak: entzutea. Partaidetza zentzua.
40. Banakako trebetasunak lantzea, ikasteok erritmo eta maila desberdinekin.
41. Galderen, iradokizunen postontzia, bikoteka erantzunda (administrazioa, herritarrek, elkarteak, etab.).
42. Egiten ikastea, proiektuak garatzen, etab.
43. Parte hartzea bizitzan zehar, belaunaldien arteko ikuspegiari lotuta
44. Kosorkuntza, cOpen Eskolahezkuntza
45. Iraunkortasuna zentzu zabalean: espiritu kritikoa, esku artean ditugun baliabide, lehenetasun, erabakien jakitun egotea.
46. Hiritarren ahalduntzea, berdintasuna eta ekitatea.
47. IKT eta gaitasun digitalak (adibidez sare sozialak, denok hartzen dugu parte baina ez modu zuzenean).
48. Hiritarren autonomia.
49. Gazte eta hurrengana iristea nabarmentzea.
50. Sorkuntza kolektiboko espazioak sustatzea.
51. Balioetan hezte, prestatzea eta informatzea.
52. Entzute aktiboa, trebetasun sozialak.
53. Antolakuntza, ordena eta zorrotasunez hezte, prestatzea, ikastea.
54. Hiritar informatu, arduradun eta inguruarekiko kritikoak bilatzea.
55. Parte hartzen irakastea, komunitatean parte hartzera bueltatuz, auzolanera.
56. Administrazio publikoen funtzio soziala zein den ulertzea, aurrekontuak garatzen jakitea
57. Erakundeen funtzionamendu administratiboa
58. Eskumenak eskuratzea (nahi izatea, ahal izatea eta parte hartzen jakitea)

## 3. Nolakoa izan behar du Open Eskolak komunitatea indartzea sustatzeko?

59. Erakundeen arteko eta elkarten arteko esperientziak trukatzeta eta baliabide bihurtzea (aurrekontuak)
60. Kritika sozial positiboa sortuz.
61. Komunitateko zenbait balio sortzea, konfiantza, konfiantza sortuz, konfiantza landuz.
62. Balio publikoa babestuz interes komun batean lerrokatutako zenbait interes partikular modura
63. Sarea eragingo duen oinarria ezartzea (parte hartzeko on line eta off line plataforma); datuak babesteko legea kontuan hartu behar da.
64. Egiten ikastea (beste proiektuekin lotu, esaterako Hiri adiskidetsua haurrekin, nagusiekin, etab.) Hiri adeitsuak hiritarrekin
65. Komunitatea indartzea (ez alderdikoia)
66. Herri/lurralde proiektuak
67. Erakundeak barru-barrutik inplikatz.
68. Administrazio publikoen funtzio soziala partekatuz

## 4. Zein ezaugarri izan behar ditu Ezagutu zure udalerria/lurraldea programa batek?

69. Administrazio publikoen funtzionamendua70. Proiektu hibridoak, eta, ahal dela, piramidea irauliko dituzten proiektuak. Goitik beheko aldea lantzen ikasteko, toki mailan txertatzeko administrazioetik.71. “Ezagutu gure proiektua” programa, administrazioetik hiritarren proiektuak ezagutzeko.
72. Oinarritik hezte irakaskuntzaren sektoreak lurraldea ezagutu dezan. Irakasleak prestatu.
73. Lehenengo eta behin zure lurraldea ezagutu, hobetzen inplikatu, ondaretik, espazio naturaletatik, ohituretatik, elkarteen esparrutik (gida gisa).
74. Unibertsitateko kredituak edo eskola mailakoak gazteei, parte hartuz gero.
75. Gazteak prestatzaile bihurtzea, aktiboak izan daitezen, pasiboak izan beharrean, gertatu ohi den moduan.
76. Formatu berriak, eraginarekin, gauza azkarrak, atseginak, erakargarriak.77. Gazteei ordaintzen dien proiektuaren adibidea, beste gazte batzuekin lotura lana egin dezaten, proposamenak Aldundira eramateko.
78. Zeharkakotasuna, administrazioak ezagutzeko.
79. Gobernantza, ez da soilik lurraldea ezagutzea, baizik eta denok barne hartuok gaituen gobernantza sarea sortzea.

#### 5. Beste batzuk

80. Parte hartzea nolabait ordaintzea, beharizan sozial bat dela ulertuz.
81. Hiri eskolatuaren ikuspegiaren aurrean, laborategitik gehiago duen hiria.
82. Parte hartze digitala
83. Erakundeen artekoa, ez soilik udala erreferentzia gisa, baizik eta baita lurraldea ere.
84. Parte hartzea esperimentaletik, eginez.
85. Barrurantz begiratzea EJko zenbait sailetan, aspalditik egiten diren praktikekin.
86. Nola ulertzen dugun parte hartu nahi ez duen hori, iritzia eduki arren.
87. Gazteek, ikusten dutena ikasten dute (kutsadura). Atal hau parte hartzearen sustapenean jarri behar da.
88. Existitzen diren porrotak.

## 1. Eranskina - Erreferentziazko 48 esperientzien zerrenda

ESTEKA:

[https://www.ogp.euskadi.eus/contenidos/proyecto/ogp\\_compromiso\\_4/eu\\_def/adjuntos/Fitxak\\_mapeo\\_eu.pdf](https://www.ogp.euskadi.eus/contenidos/proyecto/ogp_compromiso_4/eu_def/adjuntos/Fitxak_mapeo_eu.pdf)

### TREBAKUNTZA

- CA01 (EMEP) Iruña. Liburutegia eta dokumentazio zentro fisikoak
- CA02 (EMEP) Iruña. DANZAR-ME
- CA03 (EMEP) Iruña. Erabaki – Herritarren parte-hartze araubidea
- CA04 Osasun Eskola, paziente aktiboa
- CA05 Aragoik parte hartzen du – Ikastaroak eta jardunaldiak
- CA06 Gida didaktikoa. Gobernu irekia Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza
- CA07 Ziberboluntarioak
- CA08 Porroten curriculuma
- CA09 Herritar kritikoen eskola (Alboan eta Deustu)
- CA10 Estonia, nazio digitala – Parte-hartzerako hezkuntza
- CA11 Neuronilla fundazioa
- CA12 Batxilergoko gobernu irekiko gida didaktikoa
- CA13 Lehen Hezkuntzako gobernu irekiko gida didaktikoa

### UDALERRIA-LURRALDEA EZAGUTZEA

- CT01 Herritarren ekimenen haztegia
- CT02 Mein Berlin
- CT03 Impacta proiektua
- CT04 Irlanda herritarren asanblada

### ANTOLAMENDU EGITURA

- EO01 (EMEP) Iruña. Zentro
- EO02 Umeen Agora
- EO03 DIEM 25
- EO04 (EMEP) Iruña. Diru-laguntzak lehia araubidean
- EO05 Bolonia araubidea
- EO06 Antolamendu osasuna

### GIZARTEA-KOMUNITATEA SENDOTZEA

- FS01 (EMEP) Iruña. Lege aholkularitza
- FS02 Radarrak
- FS03 (EMEP) Iruña. Erabaki – Baterako laborategiak
- FS04 (EMEP) Iruña. Erabaki – parte-hartze ataria- ikastaroak
- FS05 Barakaldoko herritarren parte-hartze eskola – auzoak eta institutuak
- FS06 Ginebra agenda ekimena

### PLATAFORMA PARTE-HARTZAILEAK

- PL01 Milton Keynes webgunea (Ingalaterra)
- PL02 (EMEP) Iruña. Erabaki – atari asoziatiboa

PL03 Team London

PL04 Herritarren parte-hartze ataria Portugaleten

PL05 (EMEP) Iruña. Erabaki – parte-hartze ataria

PL06 Herritarren parte-hartzerako gida Europako hirientzako tokiko kultura politikak garatzeko

PL07 Estonia, nazio digitala

PL08 Estonia, nazio digitala. IKTak, 3. neurria

PL09 Estonia, nazio digitala. IKTak, 2. neurria

PL10 Estonia, nazio digitala. IKTak, 1. neurria

PL11 E-voting (Demotek)

PL12 Eskatzeko eskubidea

#### **4. Eranskina - Open Eskola Gida elkarrekin sortzeko parte hartze prozesuaren kronograma**

##### Prozesuaren mugarri nagusiak

- a. 2018ko azaroa, BILERA KONPROMISO TALDEAREKIN Open Eskola gidaren testuingurua, irismena, helburuak eta irizpideak. 88 osagai sortzea.
  - i. Abiapuntu gisa, gure ereduak izan beharreko 88 elementu eratzaileak adostu genituen (euskarria, egitura, edukiak eta helburuak).
- b. Kontraste proiektua
  - i. Dagoeneko badago Herritartasunerako Eskola Ireki bat, Gasteizen, duela lau urtetik. Eskola horrek abiapuntu, kontraste eta erreferentzia gisa funtzionatu du prozesu osoan zehar.
- c. 2018ko abendutik 2019ko martxora Erreferentziazko esperientzien mapaketa eta 48 hautatzea
  - i. PRAKTIKA BERRITZAILEEN MAPAKETA 87 osagaietatik abiatuz, erreferentziazkoak izan daitezkeen esperientziak aukeratu ziren, nazioarte mailan, zentzu batean edo beste batean, Open Eskola lehen ereduari aurre egiteko.
  - ii. MAPAKETA ANALISIA eta konpromiso taldearentzako dokumentua prestatzea.
  - iii. Konpromiso taldearen bilera kontrastea egiteko.
  - iv. Foro irekia hiritarrekin, kontrastea egiteko.
- d. 2019ko apiriletik 2019ko ekainera, Open Eskola Gidaren lehen bertsioa prestatzea.
  - i. Helburuen zirriborroa prestatzea, oinarritzat hartuz mapaketa eta jardun ildoak, ebaluazio adierazleekin.
- e. 2019ko ekaina, Open Eskolaren Gidaren bigarren bertsioa aurkeztea eta baliozkotzea.
  - i. Foro irekia hiritarrekin, kontrastea egiteko.
- f. 2019ko uztailetik 2020ko ekainera. Gidaren hirugarren bertsioa idaztea, testatzea eta jarraipena egitea proiektu pilotuekin:
  - i. Añanako Kuadrilla
  - ii. Bilboko Udala
  - iii. Tolosako Udala
- g. 2020ko ekaina. Proiektu pilotuen jarraipena eta Open Eskola gidaren laugarren bertsioa berrikustea.
  - i. Bilera konpromiso taldearekin.
  - ii. Foro irekia hiritarrekin, kontrastea egiteko.
  - iii. Ekarpinak jasotzea eta Open Eskolaren behin betiko gida idaztea.
- h. 2020ko uztaila. Euskadiko Udalerri eta Lurraldeetarako Open Eskola Gida foro irekian aurkeztea (bosgarren eta seigarren bertsioak).

## 5. Eranskina - Gasteizko HEI-ren hiritarren parte hartzerako jardunaldiaren eredu

**Data:** Zehazteke. **Lekua:** Zehazteke.

**Helburuzko publikoa:** Hiritarrak, teknikariak eta politikariak - **Iraupena:** (10:00-19:00)

**JORNADA DE MAÑANA** – Charlas - La desafección política, causas y soluciones

| Programa                                                                           | Ordua | Partaideak                                      | Iruzkina                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 0.- Parte hartzaileen sarrera                                                      | 09:40 | Idazkaritza tekniko eta Parte hartze Zerbitzua. | Ateak publikoari irekitzea. Jesarlekuak erreserbatu hizlari eta agintarientzat, aniztasun funtzionala. Ekitaldiaren hasierako argazkia. Mahaian koadernoak, orriak eta ebaluazioak. Totemak jarri. Aretokian, pantailan HEI logoa, giro musika. Aurreko egunean: Eszenografia, totemak, atrila, mahai nagusia kendu, ura, besaulki baxuak eta mahai baxuak jarri. |
| 1.- Ekitaldia irekitzea, ongi-etorria ematea, eskerrak ematea, ekitaldia aurkeztea | 10:00 | Ekitaldiaren gidaria                            | HEI logoa. Aurkezlearen izena pantailan. Grabazioa eta streaminga. Errealizazio teknikaria. Zeinu interpretatzea jardunaldi osoan zehar.                                                                                                                                                                                                                          |
| 2.- Hiritarren parte hartze eta gizarte etxer zinegotziari igotzeko gonbidapena    | 10:05 | Aurkezlea eta zinegotzia                        | HEI logoa eta zuzena. Pantailan zinegotziaren izena                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 3.- 1 hitzaldia                                                                    | 10:15 | Aurkezlea eta 1 hizlaria                        | Zuzenean aretoko pantailan eta streaminga. Zinegotzia jaitsi eta 1 hizlaria igo. Aurkezpena 1 PPT pantailan.                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 4.- 2 hitzaldia                                                                    | 10:45 | Aurkezlea eta 2 hizlaria                        | Zuzenean aretoko pantailan eta streaminga. 1 jaitsi eta 2 hizlaria igo. PPT 2 aurkezpena pantailan.                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 5.- 3 hitzaldia                                                                    | 11:15 | Aurkezlea, 3 hizlaria                           | Zuzenean aretoko pantailan eta streaminga. 2 jaitsi eta 3 hizlaria igo. PPT aurkezpena pantailan.                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 6.- Hiritarrak galdezka                                                            | 11:45 | Hizlariak eta aurkezlea                         | Zuzenean aretoko pantailan eta streaminga.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 7.- Atsedena                                                                       | 12:00 | Aurkezlea                                       | HEI logoa. Ateak irekitzea, aretoko argi nagusia. Cateringa.                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 8.- Jardunaldiaren bigarren zatia aurkezpena                                       | 12:30 | Aurkezlea                                       | HEI logoa eta zuzena.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 9.- 1 hitzaldi tematikoa                                                           | 12:35 | Aurkezlea, 1 tematikoa                          | Zuzenean aretoko pantailan eta streaminga. Aurkezlea jaitsi eta 1 tematikoa igo. PPT T1 aurkezpena pantailan.                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 10.- 2 hitzaldi tematikoa                                                          | 13:05 | Aurkezlea, 2 tematikoa                          | Zuzenean aretoko pantailan eta streaminga. T1 jaitsi eta 2 tematikoa igo. PPT T2 aurkezpena pantailan.                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 11.- Hiritarrak galdezka                                                           | 13:35 | Aurkezlea, hizlariak                            | HEI logoa. Zuzenean, 2 hizlari agertokian.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 12.- Eguerdiko atsedena                                                            | 14:00 | Aurkezlea                                       | HEI logoa. Ateak irekitzea, aretoko argi nagusia.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

(Aurkezlearen mintzaldiak euskaraz eta gaztelaniaz izango dira)

## ARRATSALDEKO JARDUNALDIA – Dinamika – Nola egiten dugu lan sarean?

| Programa                                                                                                            | Ordua | Parte hartzaileak                             | Iruzkina                                                                                                 |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 0.- Parte hartzaileen sarrera                                                                                       | 15:40 | Idazkaritza teknikoak eta Parte Hartze Arloa. | -Ateak irekitzea. Atsedendian, 14:00etatik 15:30era, espazioa aldatu egingo da, Open Spacera egokitzeko. |
| 1.- Ekitaldia irekitzea, ongietorria ematea, eskerrak ematea, eta arratsaldeko jardunaldiaren testuingurua azaltzea | 16:00 | Dinamizatzaileak arratsaldea irekiko du       | HEI logoa. Dinamizatzailearen izena. Baliabideen grabazioa                                               |
| 4.- Open Space dinamika. Azalpena eta dinamika.                                                                     | 16:05 | Dinamizatzailea                               | Eguneko hizlari bakoitza panel batean egongo da.                                                         |
| 5.- Parte hartze zinegotziak jardunaldia ixtea                                                                      | 18:55 | Dinamizatzailea eta zinegotzia                | HEI logoa.                                                                                               |

**Ekitaldiaren grabaziorako oharrak, streamingaren ondoren:**• Bertaratutako pertsonen adierazpenak jasoko dira aretora sartzerakoan eta bertatik ateratzerakoan.

• Parte hartzaileak elkarrizketatuko dira. • Material guztia artxibatu egingo da amaierako bideoa sortze aldera.

Beharrianen zerrenda: Atal honetan jaso dira logistika, eszenografia, bideo eta audio gaietako beharrianak. Hona hemen zerrenda bat, adibide gisa.- Agertokia: Atrila, bi HEI totem. Mahai nagusia atzerantz eramango da. 3 besaulki eta mahai baxua. Agertokian ura jarri.

-Goizean aretoa plenario forman, 150 aulki.

-Diadema estiloko mikrofonoa hizlariarentzat; aldatuz joango dira (hobeto bi, ikusi aukerak). Aurkezlea atriletik eta eskuko bi mikrofono.

-Sarrerako mahaian koadernoak, orriak eta balorazioak.

-Aurkezpenen proiektzioa, mahaia ordenagailu eramangarria jartzeko. Agintea diapositibetarako.

-Arratsaldeaz aulkiak zirkulu forman agertokiaren aurrean, 60 aulki. 3 panel eta mahai lagungarria.-Mahai lagungarria bertan jartzeko ura, kafea, fruta, pastak...

-Instalazio eta proba teknikoak asteazkenean, hilak 13, goizez, 11:00etatik 12:00etara.

### Erabaki beharreko gaiak:

Hemen zehaztutako zenbait gai oraindik ebazteke daude; Idazkaritza Teknikoak edo Hiritarrek Parte Hartzeko Zerbitzuak erabaki behar ditu. Honako bi puntu hauek adibide gisa har daitezke.

- Bazkaria eta afaria (nortzuk)
- Hizlarien logistika eta hotelak

---

## 9. Esker onak

Eskerrak eman nahi dizkiegu prozesuan parte hartu duten pertsona, eragile publiko eta pribatu guztiei, ekarpenak eginez eta bileretan bertaratuz, foro irekian zein Konpromiso Taldean, prozesuan parte hartzeagatik. Horregatik guztiagatik, honako herritar eta erakunde hauek aipatu nahi ditugu, bihotz-bihotzez gure eskerrik beroena adierazteko.

4.konpromiso taldea

**Aitzol Batiz - Mariana Alvarez - Elsa Fuente - Jaio de la Puerta - Jose Mari Armentia - Marta Pastor- Piter Blanco - Beatriz Acha - Itziar Solozabal Basañez - Garbiñe Aramendi - Joseba Muxika - Gotzon Bernaola-Goizalde Atxutegi - Amaia Zarrabeitia Salterain - Arrate García Campos - Eduardo Fernández de Pinedo- Garikoitz Lekuona Izeta - Joseba Koldo Ormazabal - Amaia Agirreolea Gomez - Marimar Belategui - Javier Uriarte**

Open Eskola - Pilotuak

**Arabako Añanako Kuadrilla**

**Bizkaiko Bilboko Udala**

**Gipuzkoako Tolosako Udala**

4. konpromisoa liderrak – Open Eskola – OGP Euskadi

**Gasteizko Udala**

**Arabako Foru Aldundia**

OGP Euskadi behatokia

**Innobasque**

Idazkaritza teknikoa

**BIKOnsulting, s. coop.**

**GADÁMER.red, s.l.**

**Open Government Partnership Euskadi:**

<https://www.ogp.euskadi.eus/ogp-konpromisoak/-/open-eskola-herritarrentzat-irekitako-eskola/>